

Plzeň 31.1.2012
čj. SRS 003219 /2012

Oblastní odbor SRS
Slovanská alej 2179/20
326 00, Plzeň

Souhrnná zpráva oblastního odboru PLZEŇ o výskytu škodlivých organismů a poruch v roce 2011

1. Počasí

Leden

V prvním lednovém týdnu panovalo mrazivé počasí a na polích ležela vysoká sněhová pokrývka. Noční teploty se pohybovaly hluboko pod bodem mrazu a ani denní teploty nevystoupaly nad 0 °C. V druhé dekádě měsíce ledna nastala obleva a sníh postupně odtával. Denní teploty byly naměřeny v rozmezí 0 až 10 °C. Při deštích došlo k místním záplavám do okolí vodních toků. Ve třetí dekádě ledna bylo chladné, z části inverzní, zčásti slunečné počasí.

Únor

Během února pokračovalo chladné, z části inverzní, zčásti slunečné počasí. V nižších polohách se již výrazné sněhové srážky neobjevily. Sněhová pokrývka odtála ke konci února.

Březen

Od počátku března se oteplovalo, bylo převážně slunečno a beze srážek. Denní teploty vystoupaly i nad 10 °C. Od 18. března začalo pršet a opět se ochlazovalo. Denní teploty dosahovaly rozmezí 4 až 6 °C. Ve třetí dekádě března bylo polojasné nebo slunečné počasí s chladnými rány s teplotami pod bodem mrazu a s minimem srážek a denními teplotami 10 až 15 °C. Od 25.3. následovalo ochlazení pod 10 °C a zatažená obloha. Postupné oteplení nastalo od 29.03. Ve středu 30.3. vystoupaly teploty na 18 až 20 °C a přibývaly dešťové srážky.

Duben

V prvních dnech měsíce dubna se vyjasnilo a převládalo poměrně teplé a slunečné jarní počasí s malým množstvím srážek, denními teplotami 10 až 22 °C a ranními teplotami 0 až 10 °C. Od 12.4. nastalo výrazné ochlazení, kdy denní teploty dosahovaly maximálně 10 °C a ranní v průměru od -2 °C do 2 °C. Rovněž přibýly nepříliš vydatné dešťové srážky, které se ve vyšších polohách měnily ve sněhové. Od 17.4. nastalo opět oteplení a přišlo teplé a slunečné počasí beze srážek, zpočátku místy ranní mrazíky. Ranní teploty se pohybovaly od -3 do 5 °C, denní teploty od 15 do 22 °C. Na konci dubna bylo proměnlivé počasí, střídaly se polojasné a oblačné dny doprovázené přeháňkami a místy i boufkami s vydatnějšími dešti. Denní teploty se pohybovaly v rozpětí 14 až 20 °C, noční teploty 4 až 6 °C.

Květen

Na počátku května došlo k ochlazení a vytrvalejším dešťovým srážkám, které v horských polohách přecházely ve sněhové, denní teploty se pohybovaly jen mezi 3 až 5 °C. V noci z 3.5. na 4.5. panoval na celém území noční a ranní mrazík, při němž teplota klesla až k -7 °C. Poté se začalo vyjasňovat a oteplovat. Zpočátku ještě ranní mrazíky,

odpolední teploty stoupaly na 12 až 15 °C a o prvním květnovém víkendu dosáhly až k 21 °C. V druhém květnovém týdnu se postupně oteplovalo – ranní teploty se pohybovaly od 3 do 7 °C, odpolední teploty od 18 do 25 °C. Bylo jasno až polojasno beze srážek. Poté došlo ke změně, nastalo oblačné počasí s dešťovými srážkami a postupným poklesem teplot, které byly v některých dnech pouze v rozmezí 10 až 14 °C. Ranní teploty se pohybovaly blízko nad bodem mrazu. Od středy 18.5. se rychle oteplovalo a vyjasňovalo. Odpolední teploty rostly k 22 až 27 °C. Koncem třetího týdne byly časté přeháňky nebo bouřky, místy s vydatnými dešťovými srážkami. V posledním květnovém týdnu panovalo jasné až polojasné suché počasí s denními teplotami nad 20 °C a ranními teplotami 3 až 12 °C. Příliv tepla vyvrcholil na květen vysokými odpoledními teplotami (až 28 °C) a poté následovaly bouřky a místy vydatnější dešťové srážky.

Červen

Na začátku června se s příchodem studené fronty prudce ochladilo a denní teploty se vyšplhaly jen k 12 až 15 °C. Poté teploty postupně stoupaly. Na celém území se vyskytovaly bouřky a dešťové přeháňky s rozdílnou intenzitou. V druhém červnovém týdnu vrcholilo teplé letní počasí s odpoledními teplotami až k 30 °C, noční teploty neklesaly pod 10 °C a přišly i bouřky s intenzivními srážkami a lokálním krupobitím následované proměnlivým počasím. Od poloviny měsíce nastalo ochlazování s množstvím dešťových přeháněk, které v některých dnech přineslo odpolední teploty jen do 15 °C. Na konci června bylo slunečno a odpolední teploty stoupaly k 25 až 30 °C.

Červenec

V červenci panovalo proměnlivé počasí s častými srážkami. Velmi teplé počasí v první polovině úvodního týdne vystřídal ochlazení. Srážky bouřkového charakteru byly lokálně velice intenzivní. V druhém týdnu přeháňky a trvalejší silné dešťové srážky místy působily vylití menších toků z koryt. Koncem období dešťové srážky ustávaly a poté pokračovalo chladné počasí s na červenec podprůměrnými odpoledními teplotami jen okolo 20 °C.

Srpen

V prvním srpnovém týdnu bylo chladnější proměnlivé, deštivé a větrné počasí s nízkými teplotami do 20 °C. Následovalo postupné oteplování až k tropickým teplotám nad 30 °C doprovázené silnými bouřkami a místy přivalovými dešti. Od 27.8. nastalo opět výrazné ochlazení.

Září

Na přelomu srpna a září bylo polojasné, postupně až slunečné počasí (teploty přes den 16 až 20 °C). Poté od 5.9. ochlazení, proměnlivé a místy deštivý charakter počasí. Pak se opět oteplilo a bylo slunečno s nízkými ranními teplotami a lokálně prvními ranními mrazíky a odpoledními teplotami pohybuujícími se okolo 20 °C. Na konci září bylo slunečné počasí bez dešťových srážek s ranními teplotami okolo 6 až 8 °C a odpoledními teplotami v rozmezí 20 až 24 °C.

Říjen

Na začátku října pokračovalo slunečné počasí bez dešťových srážek. Ochlazení nastalo až od 6.10., kdy začaly deštivé dny s mlhami a denními teplotami okolo 10 °C. Od 13.10. se vyjasňovalo a ranní teploty klesaly pod bod mrazu (-2 až -6 °C). Od 23.10. se opět počasí změnilo na oblačné až zatažené, zvýšily se teploty a objevily se slabé dešťové srážky.

Listopad

Listopadové počasí bylo extrémně suché a teplotně průměrné. Vláhú zasetým ozimům dodávaly časté mlhy, které se mnohdy udržely i po celý den. Převládala inverze a nízká oblačnost. Od 12.11. začaly ranní mrazíky a ochladilo se na 2 až 5 °C přes den.

Prosinec

V prvním prosincovém víkendu se konečně dostavily srážky, které byly převážně dešťové, ve vyšších polohách sněhové. Přeháňky, ve vyšších polohách sněhové, se objevovaly v průběhu celého prosince. V polovině prosince přišel orkán a lámal větve a místy vyvracel stromy. Denní teploty se v prosinci pohybovaly nejčastěji v rozmezí -3 až 5 °C. Na konci roku ležela v nadmořských výškách nad 600 m n. m. sněhová pokrývka, která ale ubývala vlivem oteplení a dešťových srážek.

Zhodnocení roku 2011

Zima byla poměrně tuhá a bohatá na sníh, který koncem února roztál. Po polovině března byla půda již rozmrzlá a v nižších polohách po oschnutí ornice byly zahájeny první zemědělské práce. Koncem března a v dubnu byla půda poměrně suchá a umožňovala dobrý přístup na pozemky. Setí jařin, přihnojování, ošetřování přípravky na ochranu rostlin a další práce na polích tedy mohly proběhnout včas. Suchá půda na konci dubna měla nepříznivý vliv na porosty jařin, které opožděně a nerovnoměrně vzházely. Na konci dubna a v polovině května se objevily dešťové srážky a porosty přestaly strádat suchem a nedostatkem přístupných živin.

V prvním květnovém týdnu došlo k poškození řady porostů silným mrazem. Zejména byly poškozeny květy ovocných dřevin, plůdky třešní, višní, slivoní, meruněk, broskví, listy a nové letorosty okrasných dřevin (duby, jasany, ořešáky, škumpy, kvetoucí pěnišníky, nové letorosty smrků), první rašící výhony raných brambor, narašené dřeviny v zahradnických podnicích a zelenina v nevytápěných sklenicích.

Na přelomu května a června při vydatných dešťových srážkách došlo místy ke splavení ornice a zaplavení porostů na nižších částech pozemků, přičemž některé plochy zůstaly dočasně zamokřené. V červnu vydatné srážky pokračovaly, což pomohlo k vyrovnání vláhového deficitu a intenzivnějšímu růstu zejména jarních plodin. Na přelomu června a července již byly některé porosty polehlé v důsledku častých bouřek a srážek, což se během léta zhoršovalo. Na začátku července sklizní ječmene ozimého začaly žně. Ve druhém červencovém týdnu začala sklizeň ozimé řepky, ozimé pšenice a jarního ječmene. Vlhkost sklizených produktů byla vysoká a bylo je nutno dosušet. Od poloviny července až do konce srpna rozbahněné pozemky a deštivé počasí znemožňovaly přístup sklizňové techniky na pole a velice komplikovaly sklizeň všech plodin. Vlhké podmínky vedly k nárůstu houbových chorob na pěstovaných plodinách a snižovala se tak kvalita později sklizených produktů. Setí ozimých plodin rovněž komplikovalo deštivé počasí.

Podzim byl suchý, porosty byly před zimou v poměrně dobrém stavu.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

OBILNINY

Obilniny přezimovaly průměrně. Vyhnula různě velká místa po zamokření nebo vymrznutí a některé porosty pšenic nebyly po zimě v dobrém stavu, spodní listy byly odumřelé. Porosty ozimého ječmene byly všeobecně silně prožloutlé, spodní listy zcela odumřelé. Poté rostliny, zejména po přihnojení, dobře regenerovaly. Vlivem nedostatku vláhy v dubnu, který pokračoval až do poloviny května, porosty místy strádaly suchem a nedostatkem přístupných živin. Některé špatně odnožovaly, redukovaly odnože a zpomalily svůj nárůst. Srážkový deficit se vyrovnal během léta, které bylo na déšť bohaté. Porosty, které nebyly sklizeny včas, byly z důvodu vysoké vlhkosti napadány černěmi a dalšími houbovými chorobami. Ojedinelé začaly klasy i porůstat. Sklizeň velice komplikovaly rozbahněné pozemky a vysoká vlhkost produktů.

PŠENICE OZIMÁ

V dubnu v okrese Tachov (Čečkovice, 12.4.) bylo zjištěno plošné střední **poškození porostů suchem**, kdy rostliny ukončily odnožování již při třech odnožích. Velmi byly suchem postiženy porosty v k.ú. Černošín a Erpužice (okres Tachov). V období od 16.5. do 22.5. na Rokycansku (k.ú. Mirošov, k.ú. Příkosice) zjištěna redukce odnoží z důvodu sucha. U mnohých rostlin odumřely všechny odnože a zůstalo pouze hlavní stéblo.

Virová zakrslost pšenice (WDV) a virová žlutá zakrslost ječmene (BYDV) nebyla v tomto roce zaznamenána.

V období od 11.7. do 28.8. vlhké počasí napomáhalo rozvoji **černí obilnin (*Alternaria sp.*)** v klasech.

První slabý výskyt **hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*)** zaznamenán v okrese Plzeň – jih dne 17.6. (Chlum u Blovic). Poté byl ještě pozorován slabý výskyt této

choroby v předposledním červnovém týdnu v okrese Rokycany (Mýto) a Klatovy (Petrovice u Měčina).

První slabý výskyt **mazlavé snětivosti pšenice (*Tilletia tritici*)** byl zaznamenán v klasech v okrese Domažlice (Hlohová, 22.7.) a poté i v okrese Tachov (Velký Rapotín, 27.7.). V období od 11.7. do 28.8. vlhké počasí napomáhalo rozvoji **snětivosti pšenice rodu *Tilletia* (*Tilletia tritici*, *Tilletia controversa*, *Tilletia laevis*)**. V rámci průzkumů snětivosti (*Tilletia* spp.) bylo z porostů na pozorovacích bodech a z dalších náhodně zvolených porostů pšenice ozimé odebráno celkem 20 vzorků (z každého pole jeden vzorek), u nichž bylo laboratorně ověřeno, že 40 % bylo pozitivních na **mazlavou snětivost pšenice (*Tilletia tritici*)** – okres Rokycany (Štítov, 24.8.), okres Klatovy (Petrovice u Měčina, 25.8.), okres Cheb (Starý Rybník, 2.8.), okres Plzeň – sever (Křimice, 5.9.), okres Domažlice (Hlohová, 6.9.) a okres Tachov (Velký Rapotín, 24.8., Holostřevy, 18.8. a Čečkovice, 18.8.), 45 % pozitivních na **zakrslou snětivost pšenice (*Tilletia controversa*)** – okres Cheb (Úval, 2.8.), okres Domažlice (Hlohová, 6.9. a Ohučov, 30.8.), okres Karlovy Vary s Sokolov (Sedlo u Toužimi, 18.8., Javorná u Toužimi, 18.8. a Kynšperk nad Ohří, 15.8.) a okres Tachov (Dolní Jadruž, 1.9., Holostřevy, 18.8. a Čečkovice 18.8.) a 0 % pozitivních na **sněť hladkou (*Tilletia laevis*)**. Na třech plochách, což činí 15 % z odebíraných vzorků, byla nalezena smíšená infekce mazlavé snětivosti pšenice (*Tilletia tritici*) a zakrslé snětivosti pšenice (*Tilletia controversa*) – Domažlicko (Hlohová, 6.9.) a Tachovsko (Holostřevy, 18.8. a Čečkovice, 18.8.).

První výskyt choroby pat stébel - **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Fusarium* spp.)** byl pozorován v okrese Domažlice (Hlohová, 19.4.) a v okrese Tachov (Velký Rapotín, 21.4.).

V okrese Plzeň – jih (Chlum u Blovic, 5.4.) byl zjištěn první výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici*)**. Střední výskyt padlí pšenice na spodních listech a bázích stébel pozorován v posledním dubnovém týdnu v k.ú. Mirošov a Těně v okrese Rokycany. V okrese Tachov (Dolní Jadruž, 27.4.), Domažlice (Hlohová, 12.5.), Klatovy (Petrovice u Měčina, 2.6.), Rokycany (Štítov, 18.5. a 7.6.) a Tachov (Černošín, 7.6.) byl sledován slabý výskyt této choroby.

V okrese Domažlice zjištěn první výskyt **ružovění klasů pšenice (*Fusarium* spp.)** (Hlohová, 21.6.). Slabý výskyt této choroby poté pozorován na stejném místě dne 28.6. Střední výskyt poté sledován v okrese Tachov (Velký Rapotín, 22.7.).

V průběhu března byl objeven lokálně střední výskyt **ružové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** v okrese Karlovy Vary, obci Útina, (k.ú. Sedlo u Toužimi). Ve vyšších polohách byl zjišťován větší výskyt této choroby.

Dne 19.4. byl nalezen první velmi slabý výskyt choroby pat stébel, **stéblolamu pšenice (*Oculimacula vallis*)** v okrese Domažlice (Hlohová).

V okrese Klatovy (Petrovice u Měčina, 27.4.) byl zaznamenán první a zároveň střední výskyt **světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)**. Silný výskyt této choroby sledován poté rovněž v okrese Klatovy (Petrovice u Měčina, 2.6.). Střední výskyt této choroby byl pak pozorován v okrese Domažlice (Hlohová, 5.5., 12.5., 24.5., 14.6.), Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 30.5.) a na Klatovsku (Petrovice u Měčina, 16.6.).

První výskyt **tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** byl sledován dne 14.3. v okrese Cheb, obci Milíkov (k.ú. Úval u Chebu) - ohniskově střední výskyt. Poté byla ještě tato choroba zaznamenána na pozorovacím bodě v okrese Domažlice (Hlohová a Klenčí pod Čerchovem, 19.4. a 14.6.). Další slabé výskyty této choroby zjištěny ještě na Klatovsku (Petrovice u Měčina, 27.4., 2.6. a 16.6.), Domažlicku (Hlohová, 29.4. a 5.5.), Karlovarsku (Sedlo u Toužimi, 10.5. a 23.5.), Rokycansku (Štítov, 18.5.), Tachovsku (Dolní Jadruž, 18.5. a Skviřín, 17.5.) a Plzni – jihu (Chlum u Blovic, 17.6.). Střední výskyty této choroby pozorovány poté 12.5., 24.5. a 14.6. na Domažlicku (Hlohová).

V okrese Klatovy (Petrovice u Měčina a Bíluky) zjištěn dne 27.4. první a zároveň střední výskyt **tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)**. Silný výskyt poté pozorován v okrese Domažlice (Hlohová, 24.5.). Střední výskyty pozorovány 3.5., 11.5., 7.6. a 21.6. (okres Cheb, Úval), 18.5. (okres Rokycany,

Štítov). Slabé výskyty sledovány v období od 11.5. do 28.6. v okrese Tachov (Velký Rapotín, Dolní Jadruž, Skviřín), Domažlice (Hlohová) a Klatovy (Petrovice u Měčina).

První výskyt **zakrslé snětivosti pšenice (*Tilletia controversa*)** zaznamenán v klasech v okrese Tachov (Velký Rapotín, 27.7.).

První slabý výskyt mšice **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** na listech pšenice ozimé hlášen z okresu Domažlice (Hlohová, 24.5.). Slabý výskyt sledován v okrese Cheb (Úval, 7.6.), Plzeň - jih (Chlum u Blovic, 17.6.) a Domažlice (Hlohová, 14.6.). První slabý výskyt **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Domažlice (Hlohová, 14.6.). Slabý výskyt této mšice poté ještě zaznamenán v okrese Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 20.6.) a Tachov (Velký Rapotín, 1.7.). První slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** hlášen z okresu Klatovy (Petrovice u Měčina, 2.6.). Slabý výskyt poté zjištěn opět v okrese Klatovy (Petrovice u Měčina, 16.6.).

První výskyt min **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** na listech byl zaznamenán dne 18.5. v okrese Plzeň - jih (Chlum u Blovic). V okrese Rokycany pozorován první slabý výskyt samců obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) ve feromonových lapácích (Štítov, 14.6. a Zbiroh, 15.6.). K intenzivnímu náletu samců do feromonových lapáků došlo poté na Domažlicku (Hlohová, 21.6. a 24.6.). Úlovky tohoto škůdce byly zaznamenány také v okrese Rokycany (Zbiroh, 20.6.).

První požitky dospělců **kohoutků (*Oulema* spp.)** zjištěny v okrese Plzeň - sever (Vochoz, 21.4.). Další požitky dospělců kohoutků (*Oulema* spp.) nalezeny poté v okrese Plzeň - jih (Chlum u Blovic, 28.4.). První a zároveň střední výskyt dospělců **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** pozorován v okrese Domažlice (Hlohová, 29.4.). První slabý výskyt **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** hlášen z okresu Domažlice (Hlohová, 29.4.). První výskyt vajíček a larev kohoutků (*Oulema* spp.) – pozorován dne 6.5. v okrese Plzeň jih (Chlum u Blovic). Slabý výskyt vajíček a larev kohoutků (*Oulema* spp.) poté sledován v okrese Domažlice (Hlohová, 17.5.) a Tachov (Velký Rapotín, 31.5.).

V ozimé pšenici byly pozorovány žádné nebo jen slabé ohniskové výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)**. Střední výskyt zjištěn pouze na Domažlicku (Milavče, 26.10.). Slabý výskyt pozorován na Chebsku (Úval, 24.8.) a Domažlicku (Hlohová, 31.3.).

Objeveno silné poškození pšenice ozimé (předplodina brambor obecný) **prasetem divokým (*Sus scrofa*)** v okrese Karlovy Vary, obci Útina (k.ú. Sedlo u Toužimi).

JEČMEN OZIMÝ

Laboratorně byl potvrzen výskyt **virové zakrslosti pšenice (Wheat dwarf virus – WDV)** na ječmeni ozimém na pozorovacím bodě na Domažlicku (Olučov, vzorek odebrán 8.6.).

V okrese Domažlice (Olučov, 17.6.) byl objeven první výskyt **endofytické tmavohnědé skvrnitosti ječmene (*Ramularia collo-cygni*)**.

První výskyt choroby pat stébel - **lemované stébelné skvrnitosti (*Rhizoctonia cerealis*)** zjištěn 12.4. v okrese Rokycany (Příkosice).

První výskyt choroby pat stébel - **obecné krčkové a kořenové hnily (*Fusarium* spp.)** byl pozorován 14.4. v okrese Tachov (Velký Rapotín).

V okrese Rokycany (Příkosice a Mirošov, 31.3.) byl sledován první a zároveň střední výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis* f. sp. *hordei*)** na starších listech. Silný výskyt poté pozorován v okrese Plzeň – sever (Vochoz, 14.4.). Střední výskyt zaznamenán v okresech: Domažlice (Olučov a Klenčí pod Čerchovem, 19.4.), Rokycany (Raková, 20.4., Příkosice, 28.4.), Klatovy (Petrovice u Měčina, 27.4.) a Tachov (Velký Rapotín, 28.4. a 3.5.). Slabý výskyt zjištěn v okrese Klatovy (Petrovice u Měčina, 21.4., 10.5. a 19.5.), Plzeň – jih (Vlčtejn, 19.4., 4.5. a 10.5.) a Rokycany (Příkosice, 18.5.).

V okrese Domažlice objeven dne 24.5. první výskyt **prašné snětivosti ječmene (*Ustilago nuda*)**. V okrese Tachov (k.ú. Černošín) poté 7.6. také pozorován výskyt této choroby.

První a zároveň střední výskyt **sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byl sledován v okrese Domažlice (Olučov, 5.4.). Další střední výskyt

této choroby byl pozorován 12.4. v okrese Sokolov (Zlatá u Kynšperka nad Ohří), kde setrval až do 3.5. a poté klesl na slabou intenzitu, dále v okrese Plzeň – jih (Vlčtejn, 28.4.), Tachov (Velký Rapotín, 10.5.) a Rokycany (Příkosice, 5.5.). Silný výskyt byl sledován na Domažlicku (Ohučov, 29.4.). Slabý výskyt této choroby byl pozorován na Rokycansku (Příkosice, 28.4. a 18.5.), Plzni – severu (Vochov, 4.5.) a Tachovsku (Velký Rapotín, 17.5., Kočov, 18.5. a Dolní Jadruž, 18.5.).

V okrese Tachov (Velký Rapotín, 29.3.) byl zaznamenán první a zároveň střední výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)**. Poté zde byl ještě 7.4. zjištěn střední výskyt a od 28.4. slabý výskyt této choroby (3.5., 10.5., 17.5., 31.5.). Slabé výskyty byly ještě pozorovány v okresech: Domažlice (Ohučov, 19.4., 5.5., 2.6.), Rokycany (Příkosice, 28.4., 5.5., 18.5., 7.6.), Klatovy (Petrovice u Měčina, 27.4., 4.5., 10.5., 19.5.), Plzeň - jih (Vlčtejn, 28.4., 4.5., 10.5.), Sokolov (Zlatá u Kynšperka nad Ohří, 3.5., 10.5., 14.6.) a Tachov (Tisová u Tachova, 4.5., Bezděkov u Damnova, 18.5., Vítovice u Pavlovic, 18.5., Dolní Jadruž, 18.5., Kočov, 18.5. a Černošín, 7.6.).

První výskyt choroby pat stébel - **stéblolamu ječmene (*Oculimacula vallundae*)** zaznamenán 12.4. v okrese Sokolov (Zlatá u Kynšperka nad Ohří). Další výskyt této choroby zaznamenán v okrese Plzeň – sever (Vochov, 21.4. a 24.6.) a opět v okrese Sokolov (Zlatá u Kynšperka nad Ohří, 21.6.).

První slabý výskyt mšice **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** hlášen 2.6. z okresu Domažlice (Ohučov). Další slabý výskyt pozorován v okrese Cheb (Zlatá u Kynšperka nad Ohří, 7.6.).

První výskyt dospělců **třásnokřídělých (*Thysanoptera*)** byl zaznamenán 12.5. v okrese Domažlice (Ohučov).

První výskyt samců **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** ve feromonovém lapači nalezen 10.6. v okrese Tachov (Velký Rapotín). Poté byly ve feromonových lapácích téměř na všech pozorovacích bodech zaznamenávány pravidelně úlovky samců tohoto obaleče.

Dne 19.4. byl na ozimém ječmeni zjištěn první slabý výskyt dospělců **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** (Ohučov). Poté zde byl ještě zjištěn slabý výskyt dospělců tohoto brouka dne 29.4. První slabý výskyt vajíček a larev **kohoutků (*Oulema spp.*)** sledován v okrese Plzeň – jih (Vlčtejn, 4.5.). Následovalo pozorování nízké intenzity vajíček a larev těchto brouků v okrese Domažlice (Ohučov, 5.5. a 17.5.).

Byly pozorovány jen žádné nebo slabé ohniskové výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)**. Střední výskyt zjištěn jen na Domažlicku (Chrastavice, 26.10.). Slabý výskyt pozorován na Tachovsku (Velký Rapotín, 15.3.) a Domažlicku (Ohučov, 30.3.).

JEČMEN JARNÍ

Vlhké počasí v letních měsících napomáhalo rozvoji **černí obilnin (*Alternaria sp.*)** v klasech.

V okrese Domažlice (k.ú. Domažlice, 17.6.) objeven výskyt **endofytické tmavohnědé skvrnitosti ječmene (*Ramularia collo-cygni*)**.

První velmi slabý výskyt **hnědé rzivosti ječmene (*Puccinia hordei*)** pozorován 28.6. na Tachovsku (Pernolec).

První slabý výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis f. sp. hordei*)** zjištěn 4.5. na pozorovacím bodě v okrese Plzeň – jih (Vlčtejn). Silný ohniskový výskyt poté pozorován v okrese Plzeň – sever (Vochov, 12.5. a 27.5.) – odrůda náchylná na padlí. Střední výskyt sledován v okrese Klatovy (Třebýcinka, 10.5.) a Rokycany (k.ú. Nevid, 2.6. a Veselá u Rokycan, 7.6.). Slabý výskyt byl zjištěn na pozorovacích bodech v okrese Plzeň – jih (Vlčtejn, 10.5., 18.5. a 27.5.), Domažlice (k.ú. Domažlice, 20.5.), Cheb (Nová Ves u Křižovatky, 17.5. a 26.5.) a Tachov (Pernolec, 10.5.).

V okrese Domažlice dne 31.5. pozorován první výskyt **prašné snětivosti ječmene (*Ustilago nuda*)** – (k.ú. Domažlice). V okrese Karlovy Vary (Útvina, 20.6.) sledován slabý výskyt této choroby.

První a zároveň střední výskyt **pruhovitosti ječmene (*Pyrenophora graminea*)** zaznamenán v okrese Domažlice (Domažlice, 25.5.).

První výskyty **síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byly pozorovány v okrese Domažlice (k.ú. Domažlice, 20.5.) – střední výskyt a v okrese Tachov (Pernolec, 19.5.). Silný výskyt této choroby poté zjištěn v okrese Domažlice (k.ú. Domažlice, 25.5.). Střední intenzita napadení hlášena z okresu Rokycany (Veselá u Rokycan, 1.6.). Slabý výskyt byl zaznamenán v okrese Domažlice (k.ú. Domažlice, 31.5.), v okrese Tachov (Lažany u Černošína, 7.6. a Benešovice, 8.6.), Rokycany (Veselá u Rokycan, 7.6.) a v okrese Karlovy Vary (Útvina, 13.6.).

První výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** sledován 19.5. v okrese Tachov (Pernolec). Střední výskyt této choroby pozorován v okrese Karlovy Vary (Útvina, 30.6.) a Cheb (Nová Ves u Křižovatky, 7.7.) na listech F-1. Lokální slabé výskyty byly hlášeny z celé oblasti. Slabý výskyt sledován v okrese Cheb (Nová Ves u Křižovatky, 26.5., 2.6., 8.6. a 7.7.), Domažlice (Domažlice, 25.5., 31.5., 10.6.), Tachov (Pernolec, 26.5., 2.6., 28.6.), Rokycany (Veselá u Rokycan, 1.6., 7.6., 20.6.), Klatovy (Třebýcinka, 8.6., 23.6.), Karlovy Vary (Útvina, 6.6., 13.6., 30.6.) a Plzeň - jih (Vlčtejn, 16.6.).

Slabý výskyt **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** zjištěn v okrese Plzeň jih (Vlčtejn, 4.5.).

V okrese Tachov (Pernolec, 14.6.) pozorován první slabý výskyt mšice **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)**. V okrese Klatovy (Třebýcinka) dne 8.6. zaznamenán první slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)**. Zde byla tato mšice ještě zaznamenána 23.6. rovněž ve slabé intenzitě.

První výskyt požerků **vrtalky ječné (*Agromyza megalopsis*)** pozorován na Domažlicku (k.ú. Domažlice, 21.6.).

První výskyt min **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** na listech byl zaznamenán 18.5. v okrese Plzeň - jih (Vlčtejn). Ve feromonových lapácích na Domažlicku (k.ú. Domažlice) byly zaznamenány 21.6. a 24.6. první intenzivní nálety samců **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**. V období od 27.6. do 7.8. byly ve feromonových lapácích téměř na všech pozorovacích bodech zaznamenávány úlovky samců tohoto škůdce.

První požerky dospělců **kohoutků (*Oulema* spp.)** pozorovány v okrese Plzeň jih (Vlčtejn, 4.5.). Na Domažlicku (Domažlice, 25.5.) byl zjištěn první slabý výskyt dospělců **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** a **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)**. První slabý výskyt vajíček a larev **kohoutků (*Oulema* spp.)** byl pozorován v okrese Cheb (Nová Ves u Křižovatky, 2.6.).

KUKUŘICE SETÁ

První slabý výskyt **bílorůžové hniloby obilek kukuřice (*Fusarium* spp.)** pozorován 15.9. v okrese Plzeň – jih (Chocenická Lhota). Poté byla tato choroba zjištěna ve slabé intenzitě na pozorovacím bodě v okrese Domažlice (Staňkov – město, 20.9.) a Cheb (Okrouhlá u Chebu, 4.10.).

Výskyt **sněti kukuřičné (*Ustilago maydis*)** zaznamenán v okrese Domažlice (Staňkov – město, 20.9.).

Slabé napadení rostlin housenkami **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** bylo zjištěno na mnoha pozorovacích bodech v celé oblasti: okres Plzeň – jih (Chocenická Lhota, 15.9.), okres Domažlice (Staňkov – město, 20.9.), okres Klatovy (Měčín, 22.9. a Klatovy, 22.9.), Plzeň – sever (Malesice, 23.9., Zruč, 23.9., Hunčice, 20.9.).

Dne 4.10. byl zaznamenán první výskyt dospělce **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonovém lapáku na území Karlovarského a Plzeňského kraje. Jedná se o katastr Pernolec na Tachovsku.

LUSKOVINY

Z důvodu sucha v jarním období porosty vzcházely nevyrovnaně a poté byly během letních měsíců na mnoha místech poškozeny zamokřením půdy, při němž docházelo k jejich žloutnutí a slabšímu růstu. Luskoviny, které nebyly sklizeny včas, byly mnohdy vlivem přívalem srážek a bouřek polehlé, lusky se otevíraly a semena vypadávala.

BOB OBECNÝ

Slabé poškození semen bobu zrnokazem bobovým (*Bruchus rufimanus*) zaznamenáno na Chebsku (Dolní Žandov, 1.9.).

HRÁCH SETÝ

Na Domažlicku (Srbice u Kolovče, 21.6.) zjištěno poškození porostu zamokřením půdy (slabší vzrůst a žloutnutí rostlin).

První slabý výskyt hnědé skvrnitosti hrachu (*Ascochyta pisi*) zjištěn dne 7.6. v okrese Domažlice (Srbice u Kolovče). Poté na stejném místě byla tato choroba sledována ještě 14.6. a 26.7.

Dne 4.7. pozorován první a zároveň střední výskyt hnědé strupovitosti hrachu (*Mycosphaerella pinodes*) na pozorovacím bodě na Domažlicku (Srbice u Kolovče). Poté zde byla tato choroba ještě zjištěna 26.7. ve slabé intenzitě.

Na pozorovacím bodě v okrese Domažlice (Srbice u Kolovče) zaznamenán první střední výskyt komplexní kořenové a krčkové spály hrachu (*Fusarium spp. a Phoma medicaginis* var. *pinodella*) dne 26.7.

První slabý výskyt plísňě hrachu (*Peronospora viciae* f. sp. *pisi*) sledován na Domažlicku 28.6. (Srbice u Kolovče). Dne 4.7. zde byla opět zjištěna tato choroba ve slabé intenzitě.

První slabý výskyt mšice kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*) hlášen z pozorovacího bodu v okrese Domažlice (Srbice u Kolovče) dne 24.5. a také z k.ú. Erpužice (okres Tachov, 24.5.). V okrese Plzeň sever (Vochov, 8.6.) poté zjištěn silný výskyt kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*), který trval do 16.6. Od 24.6. byl zde již jen střední výskyt této mšice a od 1.7. zde došlo k poklesu výskytu na slabý výskyt z důvodu rozšíření slunéček a dalších predátorů. Přesto byl již porost sáním mšic poškozen, zasychaly vegetační vrcholy. Na Rokycansku (Zbiroh, 15.6. a 20.6.) pozorován slabý výskyt této mšice a poté 28.6. zde zjištěn střední výskyt.

První slabý výskyt dospělců obaleče hrachového (*Cydia nigricana*) zaznamenán 24.5. ve feromonových lapácích v okrese Domažlice (Srbice u Kolovče). Slabé výskyty tohoto škůdce poté ještě zjištěny v okrese Rokycany (Zbiroh, 15.6., 20.6. a 28.6.), Karlovy Vary (Krásné Údolí, 20.6. a 1.7.) a Domažlice (Srbice u Kolovče, 4.7. a 12.7.).

První slabé poškození rostlin dospělci Listopasa (*Sitona spp.*) bylo pozorováno v okrese Domažlice (Srbice u Kolovče, 26.4.).

OLEJNINY

Porosty řepky ozimých přezimovaly většinou průměrně, nebyly od podzimu přerostlé. Při mrazech byly porosty po oblevě místy bez sněhové pokrývky, čímž byly poškozeny spodní listy a místy byla vyhynulá různě velká místa po zamokření nebo vymrznutí a proběhlo zaorávání některých porostů. Z důvodu tepla a nedostatku srážek v měsíci dubnu se rostliny málo větvlily, byly převážně nižšího vzrůstu, ale rychle se vyvíjely a mnohé porosty začaly již ve třetím dubnovém týdnu kvést. U porostů řepky došlo v důsledku květnového mrazu k přechodnému povadnutí a ohnutí květenství. Po oteplení došlo k regeneraci rostlin. Na konci května již všechny porosty řepky dokvetly a v druhém červencovém týdnu započala sklizeň. Porosty řepky byly lokálně poškozené deště, kroupami a následným výdolem semen. Místy docházelo také ke zmlazování porostů a pěstitelé přistoupili k desikaci. Průběh počasí velice komplikoval sklizeň.

Vzhledem k nedostatku srážek v jarním období vzešla většina porostů máku setého opožděně a porosty byly mezerovité.

ŘEPKA OZIMÁ

První slabý výskyt černě řepkové (*Alternaria brassicae*) byl zaznamenán 18.5. na Chebsku (Jesenice u Chebu). Dne 4.7. byl zjištěn střední výskyt této choroby na Domažlicku (Staňkov – ves), 12.7. na Rokycansku (Mirošov) a 7.7. na Chebsku (Jesenice u Chebu). Slabý výskyt této choroby pozorován v okrese Plzeň – sever (Vochov, 7.7.), Plzeň – jih

(Chocenická Lhota, 1.7.), Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.) a Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.).

První a zároveň střední výskyt **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** zjištěn v okrese Domažlice (Staňkov – ves, 4.7.). Střední výskyt této choroby sledován poté v okrese Tachov (Pernolec, 27.7.) a slabý výskyt této choroby pozorován v okrese Plzeň – sever (Vochoz, 7.7.), Plzeň – jih (Chocenická Lhota, 1.7.), Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.), Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.) a Domažlice (Domažlice, 21.9. a 24.10.).

První slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** sledován na pozorovacím bodě v okrese Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.). Poté zjištěn slabý výskyt v okrese Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.), Plzeň – sever (Vochoz, 7.7.), Cheb (Jesenice u Chebu, 7.7.) a Domažlice (Staňkov - ves, 26.7.). Střední výskyt této choroby pozorován po sklizni na Tachovsku (Maršovy Chody, 17.8.) a Rokycansku (Mirošov, 9.8.) a slabý výskyt na Chebsku (Jesenice u Chebu, 18.8.) a Karlovarsku (Sedlo u Toužimi, 16.8.).

První a zároveň střední výskyt **padlí brukvovitých (*Erysiphe cruciferarum*)** byl zaznamenán na pozorovacím bodě dne 6.10. v okrese Plzeň – jih (Vlčejn), kde byl poté 15.11. zjištěn silný výskyt. Silný výskyt sledován také na pozorovacím bodě v okrese Plzeň – sever (Vochoz, 21.10.).

První slabý výskyt **plísně šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** pozorován v okrese Domažlice (Staňkov – ves, 4.7.) a Cheb (Jesenice u Chebu, 7.7.). Průběh počasí poté podporoval nárůst napadení šešulí plísní šedou (*Botryotinia fuckeliana*) – například na pozorovacím bodě na Tachovsku bylo napadeno 50 až 70 % šešulí. Slabý výskyt této choroby sledován na pozorovacím bodě v okrese Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.) a Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.).

První a zároveň střední výskyt **plísně zelné (*Peronospora parasitica*)** zjištěn 24.10. na Domažlicku (Domažlice).

První a zároveň střední výskyt **verticiliového vadnutí řepky (*Verticillium spp.*)** pozorován dne 4.7. v okrese Domažlice (Staňkov – ves).

První slabý výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** hlášen z okresu Domažlice (Staňkov – ves, 4.7.). Silný výskyt této mšice zjištěn poté v okrese Domažlice (Domažlice, 24.10.). Slabé výskyty byly nahlášeny z pozorovacích bodů na Plzni – severu (Vochoz, 27.10.), Rokycansku (Litohlavy, 25.10.) a Chebsku (Velká Šitboř, 25.10.).

První a zároveň střední výskyt dospělců **bejlmorky kapustové (*Dasineura brassicae*)** byl zaznamenán v okrese Domažlice (Staňkov - ves, 26.4.). Slabý výskyt dospělců tohoto škůdce byl poté zaznamenán v okrese Domažlice (Staňkov - ves, 5.5., 12.5. a 24.5.), Klatovy (Třebýcinka, 10.5. a 19.5.), Plzeň – jih (Chocenická Lhota, 27.5.) a Tachov (Dlouhý Újezd, 24.5. a Pernolec, 26.5.). Na pozorovacím bodě na Klatovsku (Třebýcinka) byl také zjištěn první výskyt larev bejlmorky kapustové v šešulích.

V druhém dubnovém týdnu byly pozorovány první výskyty **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)**, jehož nálet zastavilo až výrazné ochlazení od 12.4. Poté byl zaznamenáván pouze jeho slabý výskyt: okres Domažlice (Staňkov – ves, 12.4., 19.4.), okres Cheb (Jesenice u Chebu, 12.4., 26.4. a 3.5.), okres Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 11.4., 29.4. a 2.5.), okres Tachov (Pernolec 7.4. a 19.4., Bor u Tachova 19.4., Dlouhý Újezd, 7.4., 21.4., 26.4. a 3.5. a Dolní Jadruž, 27.4.), okres Plzeň - jih (Chocenická Lhota, 21.4.), okres Klatovy (Třebýcinka, 21.4.), okres Rokycany (Mirošov, 20.4.) a okres Plzeň – sever (Vochoz, 21.4.).

První slabý výskyt **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephala*)** zaznamenán na pozorovacím bodě na Tachovsku (Velký Rapotín, 9.9.). Poté byl pozorován silný výskyt na Plzni - severu (Vochoz, 21.10.).

První slabé výskyty dospělců stonkových krytonosců – **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** a **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus pallidactylus*)** v Mörickeho miskách zaznamenány 12.3 až 15.3. v okresech Tachov (k.ú. Skviřín, k.ú. Dlouhý Újezd), Plzeň jih (k.ú. Chocenická Lhota) a Rokycany (k.ú. Mirošov). Poté byly zjištěny lokálně silné výskyty dospělců krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*) v Mörickeho miskách v okrese Tachov (Skviřín, 25.3., Dlouhý Újezd 24.3.) a střední výskyt imag krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus pallidactylus*) v okrese Tachov (Skviřín, 25.3.).

Na ostatních pozorovacích bodech Plzeňského a Karlovarského kraje byly přes poměrně teplé počasí nálety dospělců těchto krytonosců do Mörickeho misek pouze slabé. Na Karlovarsku (Sedlo u Toužimi, 26.4.) bylo zjištěno střední poškození rostlin krytonoscem řepkovým (*Ceutorhynchus napi*) a na Domažlicku slabé poškození tímto broukem (Staňkov – ves, 26.4.).

V okresech: Tachov (Dlouhý Újezd, 21.4.), Domažlice (Staňkov – ves, 19.4.), Plzeň – sever (Vochoz, 21.4.) a Plzeň – jih (Chocenická Lhota, 21.4.) byly zaznamenány první výskyty **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)**. Poté byl tento brouk sledován ve slabé intenzitě na téměř všech pozorovacích bodech v oblasti: Plzeň – jih (Chocenická Lhota, 28.4., 6.5., 10.5., 13.5. a 18.5.), Tachov (Dlouhý Újezd, 26.4., 6.5., 10.5. a 20.5., Pernolec, 5.5., Skviřín, 17.5.), Plzeň – sever (Vochoz, 27.4. a 19.5.), Klatovy (Třebýcinka, 27.4., 10.5. a 19.5.), Domažlice (Staňkov – ves, 26.4., 5.5., 12.5. a 17.5.), Rokycany (Mirošov, 11.5. a 18.5.) a Cheb (Jesenice u Chebu, 18.5.).

Slabý výskyt **slimáčka polního (*Deroceas agreste*)** sledován na Tachovsku (Velký Rapotín, 9.9.).

Z Chebska hlášen slabý výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** – (Velká Šitboř, 13.9. a Jesenice u Chebu, 18.8.). Další slabé výskyty pozorovány na Karlovarsku (Sedlo u Toužimi, 14.3.). Střední ohniskové výskyty hraboše polního (*Microtus arvalis*) zjištěny v okrese Tachov (Dlouhý Újezd, 22.3. a Pernolec, 29.3.). Silný výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) byl zaznamenán v okrese Domažlice (Staňkov - ves, 30.3.) a zároveň byl v tomto okrese pozorován slabý výskyt (Domažlice, 24.10.).

MÁK SETÝ

První výskyt **helmintosporiové nekrózy máku (*Pleospora papaveracea*)** zjištěn dne 19.7. na pozorovacím bodě v okrese Plzeň – jih (Únětice u Blovic). Na stejném pozorovacím bodě dne 2.8. a v okrese Tachov (Velký Rapotín, 27.7.) byl sledován škodlivý výskyt této choroby.

První slabý výskyt **plísně máku (*Peronospora arborescens*)** hlášen z okresu Plzeň – jih v druhém červnovém týdnu. Silný výskyt poté pozorován v okrese Karlovy Vary (Krásné Údolí, 16.6.). Slabý výskyt této choroby zjištěn poté na Tachovsku (Velký Rapotín, 14.6.) a v okrese Plzeň – jih (Únětice u Blovic, 2.8.).

První velmi slabý výskyt **šedé plísnovitosti máku (*Botryotinia fuckeliana*)** pozorován v okrese Plzeň – sever (Křelovice u Pernarce, 8.7.). Střední výskyt této choroby hlášen z Tachovska (Velký Rapotín, 27.7.). Slabý výskyt této choroby sledován na pozorovacím bodě v okrese Cheb (Nová Ves u Křižovatky, 2.8.), Karlovy Vary (Krásné Údolí, 25.7.) a Plzeň – jih (Únětice u Blovic, 2.8.).

První slabý výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** zaznamenán v okrese Karlovy Vary (Krásné Údolí, 13.6.). Slabý výskyt této mšice byl nahlášen z okresu Plzeň - sever (Křelovice u Pernarce, 24.6. a 8.7.).

První a také jediný slabý výskyt **žlabatky stonkové (*Timaspis papaveris*)** pozorován v okrese Plzeň – sever (Křelovice u Pernarce, 22.7.).

Na Klatovsku (Měčín, 4.5.) sledován první a zároveň střední výskyt dospělců **krytonosce kořenového (*Stenocarus ruficornis*)**, který trval do 10.5. Poté zde byla pozorována vajíčka a zaznamenán silný výskyt larev tohoto škůdce. (Na devadesáti procentech rostlin sledovaného porostu byly zjištěny larvy, na některých kořenech i 12 larev.). Další výskyt larev tohoto škůdce sledován na pozorovacím bodě v okrese Cheb (Nová Ves u Křižovatky, 2.6. a 8.6.), Karlovy Vary (Krásné Údolí, 23.6.), Plzeň – jih (23.6.) a Plzeň – sever (Křelovice u Pernarce, 24.6.), kdy byly zjištěny slabé výskyty.

SLUNEČNICE ROČNÍ

Ve třetím květnovém týdnu pozorováno poškození cca 5 % porostu na pozorovacím bodě na Domažlicku po použití kombinace dvou přípravků na ochranu rostlin, které vedlo k vybělení a nekrotizaci listů.

Slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** pozorován v okrese Plzeň – jih (Dolní Lukavice, 3.8.).

OKOPANINY

Porosty brambor z důvodu nedostatku vláhy v jarním období špatně a pomalu vzcházely. Vzešlé rostliny také postihl mráz (v noci a k ránu na 4.5.). Vlhké a deštivé počasí během července a srpna podporovalo rozvoj houbových chorob, zejména plísně bramborové (*Phytophthora infestans*) a bakteriálních chorob (bakteriální černání stonku – *Erwinia carotovora*).

BRAMBORY

První výskyt **bakteriálního černání stonku (*Erwinia carotovora*)** hlášen 7.7. z okresu Plzeň – sever (Radčice u Plzně). Poté byla tato choroba sledována v okrese Cheb (Loužek, 26.7. a 2.8.), Domažlice (Koloveč, 26.7. a 2.8., Strýčkovice, 29.7.) a Klatovy (Petrovice u Sušice, 28.7., Soběšice u Sušice, 28.7. a Nemilkov, 28.7.). U zahrádkářů byly porosty brambor místy silně napadeny a poškozeny touto chorobou. Při sklizni byly na sklizených hlízách pozorovány výskyty **měkké hniloby hlíz bramboru (*Erwinia carotovora*)** – například ve Starém Sedlišti, 4.10., v okrese Tachov. Slabý výskyt této choroby na skladovaných hlízách po dvou měsících od sklizně hlášen z pozorovacího bodu na Domažlicku (Koloveč, 12.12.) a na Tachovsku (Staré Sedliště, 14.12.).

Na hlízách byly již při sklizni také pozorovány výskyty **aktinomycetové obecné strupovitosti bramboru (*Streptomyces scabies*)**, **fusariové hniloby bramboru (*Fusarium* spp.)** a **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** (Staré Sedliště, 4.10., okres Tachov).

Na skladovaných hlízách byl dva měsíce po sklizni pozorován střední výskyt **fomové hniloby bramboru (*Phoma foveata*)** - okres Plzeň-jih (Chocenice, 15.11.), okres Domažlice (Koloveč, 12.12.) a slabý výskyt hlášen z Tachovska (Staré Sedliště, 14.12.).

Slabý výskyt **fusariové hniloby bramboru (*Fusarium* spp.)** byl nalezen 2 měsíce od sklizně na skladovaných hlízách z pozorovacích bodů na Domažlicku (Koloveč, 12.12.), Tachovsku (Staré Sedliště, 14.12.), Karlovarsku (Krásné Údolí, 6.12.) a Plzně - severu (Radčice u Plzně, 12.12.).

První slabý výskyt **vločkovitosti hlíz bramboru (*Thanatephorus cucumeris*)** sledován v okrese Karlovy Vary (Krásné Údolí, 25.7. a 1.8.) a Klatovy (Petrovice u Měčina, 3.8.). Tato choroba byla na Karlovarsku pozorována ještě 8.8. a 15.8. (Krásné Údolí).

První výskyt **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** hlášen dne 7.7. z okresu Plzeň – sever (Radčice u Plzně) a ve stejné době od drobných pěstitelů na Rokycansku (Němčovice). Slabý až střední výskyt plísně bramboru (*Phytophthora infestans*) poté hlášen ze všech okresů. Silné výskyty této choroby v porostech brambor drobných pěstitelů pozorovány v různých místech celé oblasti. Slabý výskyt na skladovaných hlízách dva měsíce po sklizni zjištěn na Domažlicku (Koloveč, 12.12.).

První výskyt dospělců **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)**, jejímuž vývoji dobře svědčilo vlhké a teplé počasí, byl zaznamenán ve třetím květnovém týdnu v okrese Klatovy (k.ú. Petrovice). Slabý výskyt dospělců tohoto škůdce poté pozorován v okrese Plzeň - sever (Radčice u Plzně, 27.5. a 8.6.), Tachov (Velký Rapotín 31.5. a Staré Sedliště, 31.5. a 7.6.), Rokycany (Příkosice, 20.6.) a Plzeň – jih (Chocenice, 8.6.). V okrese Karlovy Vary (Krásné Údolí, 9.6.) a Domažlice (Koloveč, 10.6.) byl zaznamenán střední výskyt tohoto brouka. Dne 14.6. byla zjištěna nakladená vajíčka a místy i larvy v ohniscích v okrese Tachov (Staré Sedliště a Velký Rapotín) a Domažlice (Koloveč) ve střední intenzitě výskytu. Slabý výskyt pozorován v okrese Plzeň - sever (Radčice u Plzně, 16.6.), Karlovy Vary (Krásné Údolí, 13.6.) a Plzeň - jih (Chocenice, 14.6.). V porostu brambor na Domažlicku (Postřekov) zjištěn ve čtvrtém červnovém týdnu střední výskyt ohnisek larev L₁ a L₂. Střední výskyt larev pozorován poté v okrese Tachov (Částkov u Tachova, 7.7. a 13.7., Úšava, 12.7.). Silný výskyt larev tohoto škůdce pozorován na Tachovsku (Staré Sedliště, 7.7.). Slabý výskyt larev tohoto škůdce sledován v okrese Plzeň – jih (Chocenice, 1.7.) a Plzeň – sever (Radčice u Plzně, 1.7.). Výskyty larev a letních brouků mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*) pozorovány téměř ve všech okresech.

PÍČNINY

JETEL LUČNÍ

Silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** sledován v okrese Domažlice (Domažlice, 26.10., Hlohová, 14.4. a 15.7. a Radonice u Milavčí, 26.10.). Střední lokální výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) byl zjištěn v okrese Plzeň - jih (Střížovice u Plzně a Chocenická Lhota, 22.3.), Domažlice (Koloveč, 14.4.) a Tachov (Tachov, 23.3.). Slabý výskyt sledován v okrese Plzeň – jih (Střížovice u Plzně a Chocenická Lhota, 28.7.), Tachov (Tachov, 17.3., 11.8., 16.8. a 22.9.), Domažlice (Hlohovčice, 26.7.), Plzeň – sever (Bílov v Čechách, 22.9), Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 24.3. a 24.10.) a Cheb (Salajna, 21.10.).

Na Domažlicku (Koloveč, 26.7.) byl pozorován výskyt **krtky obecného (*Talpa europea*)**.

TOLICE VOJTĚŠKA

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** pozorován v okrese Rokycany (Litohlavy, 26.10.) a Plzeň – sever (Jarov, 8.12.). Slabý výskyt zjištěn 22.9. v okrese Plzeň – sever (Bílov v Čechách).

PASTVINY, LOUKY, TTP

Místa byly z důvodu častých dešťů v létě porosty podmáčeny až zaplaveny.

TTP

Výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** na loukách a TTP byl hlášen slabý: okres Tachov (Staré Sedliště, 7.7. a 27.7., Řebří, 23.9., Brod nad Tichou, 22.9., Vícho, 20.9., Úšava, 18.10., Bor u Tachova, 12.4., Damnov, 12.4. a Třebel, 30.9.), okres Plzeň – sever (Dolany, 7.12.) a okres Plzeň - jih (Kotousov, 20.10., Zhůř, 20.10., Blovice, 6.10., Chocenická Lhota, 6.10.). Střední ohniskový výskyt byl zaznamenán na méně lokalitách: Doly u Boru (Tachovsko, 30.3.), Halže (Tachovsko, 29.3.) a Staré Sedliště (Tachovsko, 22.3.)

OVOCNÉ DŘEVINY

Na celém území oblasti převládaly na jaře slabší výskyty přezimujících škůdců líhnoucích se na konci zimy z vajíček nebo se tyto škůdci vůbec nevyskytovali. Silnější výskyty byly zaznamenány pouze u neošetřovaných stromů v silničních stromořadích, extenzivních sadech a na rozptýlené zeleni. V noci a ráno na 4.5. přišel silný mráz, který zapříčinil zmrznutí a opad květů a plůdků ovocných stromů a zničil budoucí úrodu téměř na všech lokalitách oblasti. Z květů jabloní, které zmrzly jen částečně, se později vyvinuly deformované plody. Poté bylo na pozorovacích bodech během celé sezóny zaznamenáváno poměrně málo většiny hmyzích škůdců, což mohlo být způsobeno také květnovým mrazem nebo nedostatkem ovoce, takže hmyz nebyl přilákan. Výjimku tvořily vosy, které se na zralé plody slétávaly v enormním množství a znehodnotily tak zbývající plody.

Jádroviny

JABLOŇ

Na většině lokalit celé oblasti došlo k významnému 50% až 100% poškození květů jabloní **mrazem** v prvním květnovém týdnu a následný opad květů byl vysoký.

V okrese Plzeň – jih (Nebílovy) zjištěn 2.8. první slabý výskyt **moniliniové hníloby jablek (*Monilinia fructigena*)**. Poté byla tato choroba pozorována 14.9. na Tachovsku (Velké Dvorce).

První slabý výskyt **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** byl zjištěn dne 4.5. na listech v sadu v okrese Plzeň - jih (Nebílovy). Poté byla tato choroba pozorována 11.5. v sadu Velké Dvorce, na Tachovsku a 1.7. v okrese Rokycany (Němčovice). Slabý výskyt byl dále sledován v okrese Tachov (Velké Dvorce, 14.7. a 21.7.) a v okrese Plzeň – jih (Nebílovy, 1.7.).

V okrese Rokycany (k.ú. Němčovice, 1.7.) byly v prvním červnovém týdnu zjištěny první příznaky **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)**. Poté byly ve třetím červnovém týdnu pozorovány příznaky této choroby v okrese Plzeň – jih (Nebílovy) a 14.7. v okrese Tachov (Velké Dvorce). Dále byly sledovány pouze slabé výskyty: okres Rokycany (Němčovice, 1.7.), okres Tachov (Velké Dvorce, 21.7., 25.8.), okres Plzeň - jih (Nebílovy, 26.7. a 2.8.).

V období od 1.1. do 20.3. zjištěn střední výskyt vajíček **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*)** na jabloních v silničním stromořadí v okrese Cheb, obci Františkovy Lázně (k.ú. Slatina u Františkových Lázní). Na sledovaných lokalitách (zejména intenzivní sady, soukromé zahrádky, silniční stromořadí) byly v tomto období nalezeny ve slabém výskytu vajíčka **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*)**, **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)**, **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)**, **štítenky čárkovité (*Mytilococcus ulmi*)** a **píďalky podzimní (*Operophthera brumata*)**.

První výskyt **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** byl pozorován 10.5. v sadu v okrese Plzeň – jih (Nebílovy). Poté byl zaznamenán ohniskový střední výskyt této mšice v sadu v okrese Plzeň – jih (Nebílovy, 18.5.) a slabý výskyt tohoto škůdce v sadech Velké Dvorce (Tachovsko, 19.5., 7.7., 21.7. a 14.9.).

První slabý výskyt mšice **vlnatky krvavé (*Eriosoma lanigerum*)** byl zjištěn 12.8. v okrese Plzeň – jih (Nebílovy).

V okrese Tachov byl 21.7. pozorován první výskyt **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** (Velké Dvorce). Střední výskyt tohoto škůdce byl na stejném místě zjištěn ještě 25.8.

Téměř na všech lokalitách se v enormním množství koncem měsíce srpna vyskytovala **vosa obecná (*Vespula vulgaris*)**, která nabodávala jablka, čímž se druhotně zvyšoval nárůst houbových chorob a také tím narostl výskyt skládkových chorob.

První výskyt **pílatky jablečné (*Hoplocampa testudinea*)** byl na optických lapácích (bílých lepových deskách) zjištěn dne 10.5. v sadu Nebílovy (okres Plzeň – jih).

V sadu Nebílovy (Plzeň – jih) zaznamenány první výskyty **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonových lapácích – slabá intenzita (Nebílovy, 10.5.) a poté střední intenzita (Nebílovy, 13.5.). Poté byly střední výskyty sledovány 16.5. v sadech Velké Dvorce (okres Tachov), 27.5. a 30.5. v Nebílovech (Plzeň - jih) a 2.6. a 9.6. v Němčovicích (Rokycansko). Silný výskyt hlášen 2.6. a 6.6. (Velké Dvorce - Tachovsko). Slabé výskyty hlášený 19.5., 23.5., 18.7., 21.7., 25.8. (Velké Dvorce – Tachovsko), 18.5., 20.5., 1.6., 3.6., 14.6., 16.6., 21.6., 28.6., 12.7., 19.7., 21.7., 26.7., 9.8., 17.8., 19.8. a 25.8. (Nebílovy – Plzeň – jih) a 24.5., 16.6., 24.6., 1.7., 8.7. (Němčovice – Rokycansko). Na všech pozorovacích bodech bylo poté zaznamenáno pouze slabé poškození plodů tímto škůdcem.

První slabý výskyt **obaleče jabloňového (*Argyroplote variegana*)** ve feromonových lapácích byl hlášen 10.5. z okresu Plzeň - jih (Nebílovy). Střední výskyt tohoto škůdce byl zaznamenán 19.5., 30.5., 6.6., 18.7. ve Velkých Dvorcích (okres Tachov), 27.5., 3.6. v Nebílovech (okres Plzeň – jih) a 9.6. v Němčovicích (okres Rokycany). Slabý výskyt tohoto škůdce byl pozorován 18.5., 20.5., 1.6., 14.6., 16.6., 28.6., 1.7., 12.7., 14.7., 19.7., 21.7., 26.7., 2.8., 9.8., 17.8., 19.8., 25.8. v Nebílovech (Plzeň – jih), 23.5., 26.5., 2.6., 14.6., 20.6., 27.6., 7.7., 25.8. ve Velkých Dvorcích (Tachov) a 24.5., 2.6., 9.6., 16.6., 24.6., 1.7., 8.7. v Němčovicích (Rokycansko). Na pozorovacích bodech bylo zaznamenáno pouze slabé poškození plodů tímto škůdcem.

V sadu Nebílovy (okres Plzeň – jih, 4.5. a 6.5.) byl zjištěn první slabý výskyt **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** ve feromonových lapácích. Dále byl pozorován na pozorovacích bodech pouze slabý výskyt tohoto škůdce ve feromonových lapácích: 10.5., 13.5., 18.5., 24.5., 27.5., 1.6., 3.6., 9.6., 14.7. – Nebílovy (Plzeň – jih), 16.5., 19.5., 23.5., 30.5., 2.6., 14.6., 21.7. – Velké Dvorce (Tachovsko) a 24.5., 2.6., 9.6., 16.6., 24.6. – Němčovice (Rokycansko).

První výskyt dospělců **květopase jabloňového (*Anthonomus pomorum*)** pozorován na jabloních v sadu Velké Dvorce v okrese Tachov dne 14.4. Poté byl zde ještě 11.5. zjištěn slabý výskyt tohoto škůdce.

Peckoviny SLIVONĚ

Vlivem ranních mrazíků v noci na 4.5. byly květy a plůdky většiny slivoní poškozeny a poté docházelo k opadu plůdků. Na Tachovsku pozorován 23.8. první slabý výskyt červené skvrnitosti listů slivoně (*Polystigma rubrum*) a tetovničky švestky (*Phoma pomorum*) - (k.ú. Tachov).

První slabý výskyt dospělců pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*) a pilatky žluté (*Hoplocampa flava*) pozorován 21.4. na lepových deskách na slivoních v sadu v okrese Plzeň - jih (Nebílovy). Tento výskyt pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*) a pilatky žluté (*Hoplocampa flava*) v Nebílovech trval do 28.4.

První slabé výskyty obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) zjištěny ve feromonových lapácích v sadu v okrese Plzeň – jih (Nebílovy, 10.5. a 13.5.) a na Tachovsku. Střední výskyt dospělců obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) zaznamenán dne 20.5. ve feromonových lapácích na Tachovsku (k.ú. Tachov). Slabé výskyty byly zaznamenány v okrese Plzeň – jih v sadech Nebílovy (k.ú. Nebílovy) ve dnech: 18.5., 24.5., 27.5., 1.6., 14.6., 16.6., 21.6., 7.7., 14.7., 19.7., 21.7., 26.7., 28.7., 2.8., 9.8., 12.8., 17.8., 19.8., 23.8., 25.8. a 1.9. a v okrese Tachov - k.ú. Tachov ve dnech: 17.5., 24.5., 7.6., 10.6., 14.6., 17.6., 26.6., 1.7. 14.7., 19.7., 23.8. a 30.8. a k.ú. Halže ve dnech 11.5., 13.5., 20.5., 24.5., 27.5., 14.6., 28.6., 19.7., 22.7. a 26.8.

První slabý výskyt dospělců obaleče východního (*Cydia molesta*) zjištěn dne 4.5. ve feromonových lapácích v sadu Nebílovy v okrese Plzeň - jih (Nebílovy). Slabé výskyty tohoto škůdce zde byly poté zaznamenány: 4.5., 10.5., 13.5., 18.5., 27.5., 1.6., 14.6., 16.6., 7.7., 12.7., 14.7., 26.7., 19.8. a 25.8.

VIŠEŇ OBECNÁ

Střední výskyty skvrnitosti listů višně (*Blumeriella jaapii*) hlášeny na přelomu srpna a září z okresu Rokycany.

ZELENINA

Vlhké počasí v létě vedlo k nárůstu výskytu houbových chorob.

RAJČE JEDLÉ

U drobných pěstitelů na Rokycansku pozorován od 25.7. na listech střední výskyt plísňě rajčete (*Phytophthora infestans*).

OKRASNÉ DŘEVINY

Okrasné dřeviny byly na počátku května poškozeny ranními mrazíky.

HLOH (*Crataegus* L.)

V důsledku vlhkého, teplého a větrného počasí došlo k výraznému šíření a projevu bakteriální spály růžovitých (*Erwinia amylovora*) na volně rostoucích hlozích v Plzni.

JEŘÁB (*Sorbus* L.)

Na silničním stromořadí v Plzni (Roudná) byl zjištěn výskyt štítenky zhoubné (*Diaspidiotus perniciosus*).

JÍROVEC MAĎAL (*Aesculus hippocastanum*)

První výskyt dospělců klíněnky jírovcové (*Cameraria ohridella*) byl zjištěn v Plzni dne 29.4.

PĚNIŠNÍK (*Rhododendron* L.)

V srpnu zjištěn a laboratorně ověřen výskyt *Phytophthora ramorum* na dovezených pěnišnících z Holandska (Kláštěr, k.ú. Teplá).

Za oblastní odbor Plzeň zpracovala: Ing. Zuzana Pšerarová